

IL-FATTI PAHS

Polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs) huma kklassifikati bħala karċinoġeni fi Grupp 1 mill-Aġenzija Internazzjonali għar-Ricerka fuq il-Kanċer (IARC), jiġifieri huma meqjusa bħala kawża definita ta' kanċer fil-bnedmin.

PAHs jistgħu jinbelgħu, jittieħdu man-nifs, jew f'xi każijiet, jgħaddu mill-ġilda. Il-ġisem jista' jkisser ammonti żgħira ta' PAHs u jneħħihom mal-awrina u fl-ippurgar. Espożizzjoni fit-tul jista' jikkawża kanċer tal-pulmun u tal-ġilda.

Fejn jinsabu r-riskji

Ħaddiema f'industriji jew snajja li jużaw jew jipproduċu faħam jew prodotti tal-faħam huma fl-ogħla riskju għall-espożizzjoni tal-PAH. Dawk il-ħaddiema jinkludu ħaddiema f'xogħol bl-asfalt, ħaddiema esposti għal-gassijiet li jiġu mil-faħam, sajjeda (qatran tal-faħam fuq xbieki), ħaddiema f'xogħol bil-graphite electrodes, mekkaniks (fuq magni awtomatiċi u diesel), ħaddiema tat-toroq u ħaddiema tal-manifattura ta' tyres u gomma. In-nies normalment ikunu esposti għal taħlitiet ta' PAHs, per eżempju meta wieħed jieħu n-nifs b'arja kkontaminata bl-exhaust ta' vettura bil-mutur, duħħan tas-sigaretti u dħaħen mit-toroq bl-asfalt.

Iktar informazzjoni

PAHs huma klassi ta' kimiċi li jinsabu b'mod naturali fil-faħam, fiż-żejt mhux raffinat u fil-petrol. Jiġu prodotti wkoll meta jinħaraq il-faħam, iż-żejt, il-gass, l-injam, l-iskart u t-tabakk. PAHs iġġenerati minn dawn is-sorsi jistgħu jehlu ma', jew jiffurmaw, particeċli żgħira fl-arja. Tisjir b'temperatura għolja ukoll jiffurma PAHs fil-laħam u f'ikel ieħor. Duħħan tas-sigaretti fih ħafna PAHs.

Kif tista' tiġi affettwat

PAHs għandhom tossiċità akuta baxxa. Effetti akuti attribwiti għal espożizzjoni għal PAHs huma probabbilment ikkawżati minn aġenti oħra. Espożizzjoni okkupazzjonali għal żmien twil għal PAHs jista' jaffettwa diversi sistemi tal-ġisem. Jista' jaffettwa s-sistema respiratorja (tnaqqis fil-funzjoni tal-pulmun, uġiġ fis-sider, irritazzjoni tal-passaġġi tan-nifs u kanċer tal-pulmun), sistema gastro-intestinali, ġilda (ħruq u felul f'żoni esposti għax-xemx bi progressjoni sal-kanċer), għajnejn (irritazzjoni tal-għajnejn) u jikkawżaw tipi oħra ta' kanċer bħal lewkimja u kanċer tal-bużżeġa tal-awrina.

Il-perjodu latenti bejn l-espożizzjoni u l-kanċer relatat mal-PAHs ivarja minn 5 sa 20 sena skont it-tipi differenti ta' kanċer

X'tista' tagħmel

Kejjel l-espożizzjoni kif suppost sabiex ikun magħruf meta għandhom jittieħdu l-kontrolli meħtieġa. Għarraf lill-ħaddiema dwar ir-riskji u l-miżuri preventivi. Investiga jekk il-ħaddiema jirrapportaw sintomi bikrija.

L-aħjar soluzzjoni hija li tiġi kkontrollata l-espożizzjoni bl-eliminazzjoni jew bis-sostituzzjoni. Madankollu, billi l-PAHs joriġinaw minn proċessi ta' ħruq, mhux faċli li din is-sustanza tiġi eliminata jew sostitwita. Huwa għalhekk essenzjali li tagħlaq is-sors u, jew jiġu nstallati sistemi ta' ventilazzjoni biex titnaqqas l-espożizzjoni. Kun żgur li jintuża t-tagħmir protettiv personali korrett.

Referenzi: CDC, IARC